

30 ינואר 2017
ג' שבט תשע"ז

סיכום מפגש במועצה לישראל יפה עם נציבת קיימות ועיר חכמה של עיריץ פריז

ביום 16.9.19 התקיימו במועצה לישראל יפה בת"א הרצאה ושיחה עם מנהלת הקיימות של פריז, גבי סדיסייה אבו דה שסטנה, בנושא "בנייה ירוקה וערים חכמות: אסטרטגיה חכמה ובת קיימא לפריז". במפגש השתתפו אנשי מקצוע בתחום הסביבה והקיימות בעיריית החתומות על אמנת האקלים של פורום ה-15 - מובילי תהליך אמנת האקלים וכן נציגי העיריית החברים בפורום העירוני לתכנון ולבנייה בני קיימא.

הרצאת האורח התקיימה הודות למשרד להגנת הסביבה והמועצה הישראלית לבנייה ירוקה.

לאחר המפגש התקיים סיור מודרך בבניין המועצה לישראל יפה בו נסקרו עיקרי השיפוץ הירוק שנערך במבנה וכן ביקור במרכז החינוכי החדש שהקימה המועצה לישראל יפה בתחומי האקלים והקיימות שנקרא "תפיסת עולם" – מרכז חינוכי חדיש בנושא אקלים וקיימות.

משתתפים:

עיריית: יניב רוזן - עיריית גבעתיים; ; הילה אקרמן - עיריית הרצליה; מוראל וייסטל - עיריית חדרה; הילה לוטן, נטלי רוזן - עיריית חולון; ; עיריית אנגלקו - עיריית נתניה; ;אליאנא סובול - עיריית פתח תקוה; ; עדיית אדלר - עיריית רמת גן; ; בתיה אלפסי - עיריית רעננה; ; איתן בן עמי, ורד קריספין רמתי, אוריאל בבצ'יק - עיריית תל אביב-יפו; ; מאיה קרבטרי, שאול דל אריצה, עדיית הוד, אבי מושל - פורום ה-15.
גופים נוספים: רן אברהם- המשרד להגנת הסביבה; יעל מרום - המועצה הישראלית לבנייה ירוקה.

סדיסייה אבו דה שסטנה – נציבת קיימות ועיר חכמה - עיריית פריז:

הרצאה:

בשנת 2007 הצטרפה עיריית פריז לתכנית "שכונות אקולוגיות" של המשרד לשיכון ולדיור בר קיימא של צרפת, במסגרתו מתחייבות העיריית לאמץ אסטרטגיות לניהול בר קיימא של תכניות עירוניות. כיום פועלות בעיר 20 "שכונות אקולוגיות".

מדדים לשכונות מקיימות:

בשנת 2009 החלה העירייה ליישם תהליך הערכה לקיימות בשכונות העיר על פי המדד הצרפתי לשכונות מקיימות, וכיום עוברות 3 מהשכונות האקולוגיות תהליכי הערכה. המדד הצרפתי מתייחס לשלושה תחומי על – מים, אנרגיה ופסולת - שכל אחד מהם כולל שמונה עד עשרה מדדים. המדדים מאפשרים דירוג והשוואה בין השכונות והערים השונות ויכולים להוות כלי עזר לזיהוי פערים ותכנון מדיניות.

המדדים ותרומתם לתכנון העירוני הוצגו באמצעות פרויקט לדוגמא של התחדשות עירונית במתחם בית חולים ישן בעיר. בפרויקט ניתן דגש על עירוב שימושים, לרבות עירוב של דפוסי מגורים שונים - דיור פרטי ודיור ציבורי בתוך מתחם אחד. בפרויקט שולבו גגות ירוקים ואלמנטים לקידום המגוון הביולוגי בעיר כמו תיבות קינון וכוורות לדבורים.

- בנייה ירוקה וחיסכון באנרגיה - בהערכה של תחום האנרגיה עולים מספר קשיים, בדגש על פערי מידע – קושי באיסוף מידע ממגוון גורמים ומוסדות וכן סוגיות מתודולוגיות - האם לחשב את צריכת החשמל בשטחים הציבוריים לרבות תאורת רחוב, וכו'. הוצבו יעדים לצריכה שנתית מקסימלית של אנרגיה של עד $80 \text{ kWh} / \text{m}^2$ במבנים מחודשים ו- $50 \text{ kWh} / \text{m}^2$ במבנים חדשים. בפרויקט של מתחם בית החולים, הוספו בידוד ומעטפת, החימום למבנים בפרויקט מגיע מרשת חלוקה מחוזית המעבירה חום המיוצר במתקן שריפה של פסולת עירונית וכן, מפאנלים סולריים המוצבים על גגות המבנים במתחם.

אשדוד

באר שבע

גבעתיים

הרצליה

חדרה

חולון

חיפה

כפר סבא

נתניה

פתח תקוה

ראשון לציון

רחובות

רמת גן

רעננה

תל אביב - יפו

- פסולת - הקושי באיסוף המידע לצורך הערכת הציון במדדי הפסולת הוביל להחלטה על התקנת שבבים חכמים במיכלי האצירה שיאפשרו למדוד את כמויות הפסולת במיכל. במתחם בית החולים, בוצע מיחזור של פסולת הבניין באתר הבנייה עצמו. כמו כן, שולבה תשתית להפרדה במקור של פסולת ביתית, וכן טיפול באמצעות קומפוסטציה. כיום עומדים שיעורי המחזור בשכונה על 20%, והעירייה מבקשת להעלות שיעור זה.
- מים - בפרויקט שולבו שטחי חלחול, איסוף ומחזור של מי גשם, צמצום נגר (בין היתר באמצעות הגגות הירוקים) ועוד. חשוב לציין כי חלק מהשכונות בפרויקט בנויות על סלעים עם מקדם חלחול נמוך וכי אין הפרדה בעיר בין מערכות הניקוד למערכות הביוב. על כן, היכן שניתן פעלו להגברת החלחול, והיכן שלא, המים מוזרמים לביוב.

אשדוד

באר שבע

גבעתיים

הרצליה

חדרה

חולון

חיפה

כפר סבא

נתניה

פתח תקוה

ראשון לציון

רחובות

רמת גן

רעננה

תל אביב - יפו

לצפייה ולהורדת המצגת באתר פורום ה-15, לחצו כאן.

שאלות ודיון:

האם אימצה העירייה את תקן השכונה המקיימת כחובה בהקמת שכונות חדשות? כן. גם עבור שכונות חדשות וגם כאשר מבצעים שיפוץ / שדרוג / שיקום של שכונות ותיקות. בפרויקטים המצטיינים העירייה נגשת לתהליך הסמכה לקבלת תו רשמי מהמשרד להגנת הסביבה של צרפת.

כיצד ממומנים הפרויקטים?

התכנון נעשה על ידי העירייה בהשקעה ציבורית. המימון מתקבל ממכירת המבנים שבבעלות עירונית.

כמו כן, העירייה קובעת הנחיות מאד ברורות ומגבילות לכל מבנה, המועברות לקבלנים דרך מנהלי הפרויקטים בעירייה, הרשאים להתנות את החזר הערבויות בעמידה בהנחיות.

מהו הממשק בין העירייה עם גורמים נוספים, כמו למשל אדריכלים בתחום הבנייה הירוקה? בניה ירוקה ושכונות מקיימות הם נושאים שמשותפים עם הזמן. העירייה צריכה להיות קשיחה וברורה בהנחיותיה, אך גם לאפשר שינויים במידת הצורך, בין היתר לאור פיתוחים טכנולוגיים.

איך יוצרים סטנדרט ברמת השכונה, לפי מה קובעים ומבטיחים שהמבנים נבנים בבנייה ירוקה? ההערכה לאחר הביצוע מאפשרת לקבוע את רמת הבניה הירוקה. מההערכה ניתן לקבל מושג האם יש מבנים שבהם הביצועים נמוכים, גם בהיבטים התנהגותיים. במקרים אלו, העירייה מנסה לפעול מול המשתמשים במבנה.

איך פועל הקשר עם התושבים בנושאים אלה? הקשר עם התושבים מתחיל משלב התכנון. רמת המעורבות של הציבור משתנה בין פרויקט לפרויקט. יש פרויקטים בהם נרשמה השתתפות משמעותית ומוצלחת ובפרויקט אחר התושבים לא הגיעו כלל למפגשי שיתוף הציבור.

סיור במבנה המועצה לישראל יפה

מבנה המועצה עבר שיפוץ שכלל חשיבה סביבתית רבה, אשר באה לידי ביטוי באלמנטים רבים במבנה. בין הפעולות שבוצעו במסגרת שיפוץ, הותקן בגג המבנה מגביר אור המחדיר אור טבעי באופן מוגבר אל תוך המבנה. כמו כן, הגג הונגש לציבור, והוקמו בו איזורי ישיבה ו"גינת שבע המינים", המורכבת ממיני צומח מקומיים. הגינה המשקיפה על נחל הירקון פתוחה לציבור הרחב ובכך משתלבת עם גני יהושע ופארק הירקון. כמו כן, במבנה הוקמה בריכה המוזנת ממים אפורים ובה צמחי מים. הגג הונגש לבעלי מוגבלויות.

סיור במרכז "תפיסת עולם"

המרכז מיועד לחינוך והסברה על קיימות ואקלים, לפי חלוקה לתחומים, המבוססים על תפיסות מיתיות ואסטרונומיות מהתקופה הקלאסית –מים, אוויר, אדמה ואש (אנרגיה) ובנוסף - התנהגות

האדם. מרכז המבקרים מבוסס על טכנולוגיה, אלמנטים אורקוליים והפעלות אינטראקטיביות שונות.

אשדוד

באר שבע

גבעתיים

הרצליה

חדרה

חולון

חיפה

כפר סבא

נתניה

פתח תקוה

ראשון לציון

רחובות

רמת גן

רעננה

תל אביב - יפו